

TOEKOMSTPERSPECTIEF HARINGVLIETMONDING 2060

Bewonersavond Rockanje | 02 06 2025

DOEL:

Toekomstperspectief Haringvlietmonding 2060

- *stip op de horizon*
- *gezamenlijk toekomstbeeld, aansluitend op de belangen van de coalitiepartijen*
- *rekening houdend met de belangen van stakeholders*
- *integraal*
- *inspiratie voor (economische) initiatieven*
- *uitvoeringsstrategie op hoofdlijnen*
- *input voor beleid rijksoverheid*

Opgaven: verzanding van de kust, waterveiligheid, natuur, recreatie en toerisme, leefbaarheid, maritieme sector

DOORLOPEN PROCES

Visieontwikkeling Haringvlietmonding

Stap 1: Vliegende start (maart - juni 2023)

- Ophalen van ideeën, wensen, gedachten en kansen
- Bespreken van de schuulpunten en synergiemogelijkheden

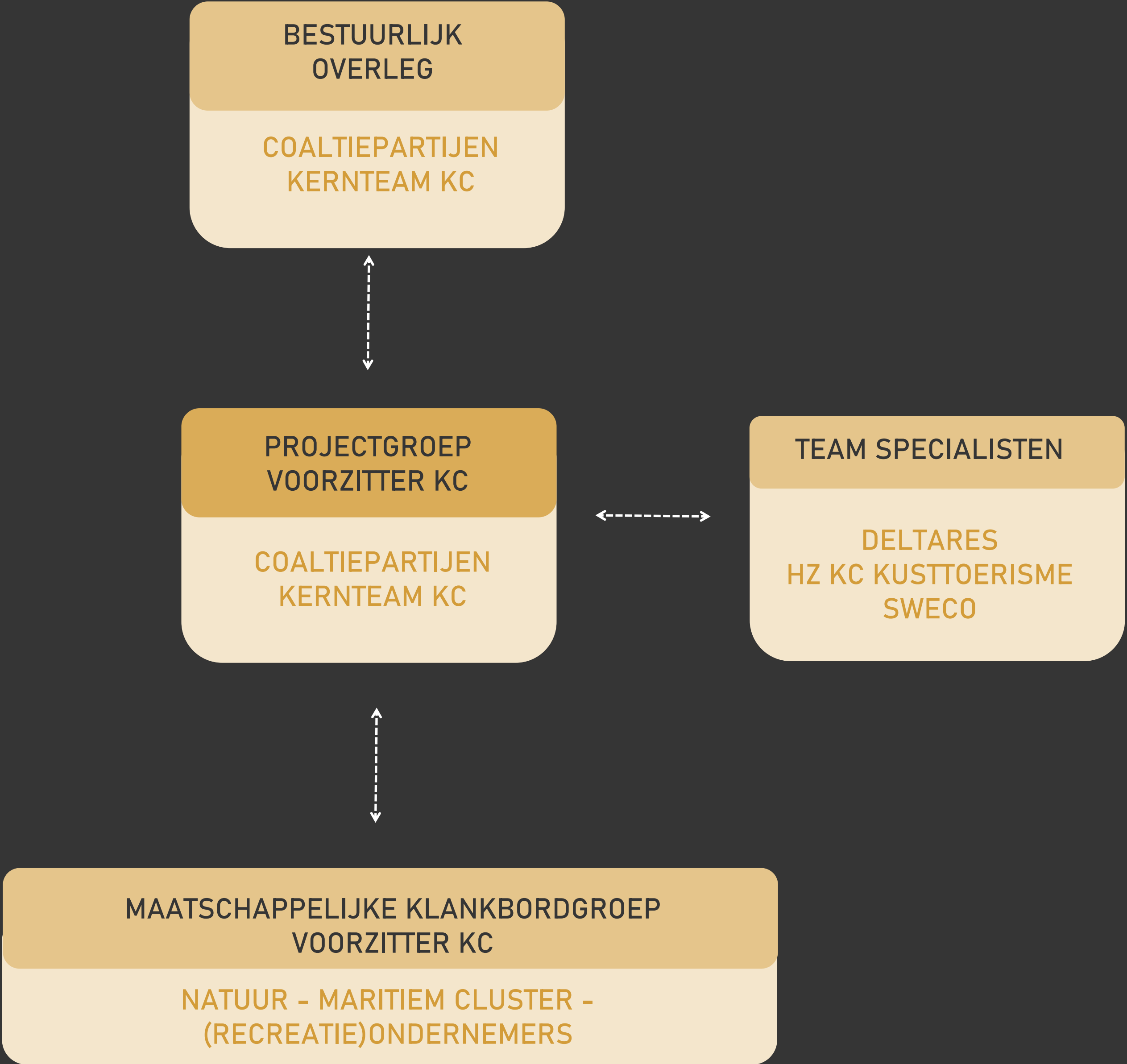
Stap 2: Ontwerpend onderzoek (juni - november 2023)

- Ontwerpend onderzoek en opstellen van toekomstverkenning
- Toetsing (op hoofdlijnen) aan de Wet natuurbescherming
- Juridische checks bij bevoegde gezagen

Stap 3: Van toekomstverkenning tot toekomstperspectief (maart 2024 - november 2024)

- Toekomstverkenning uitwerken tot conceptvisie
- Definitief maken visie en opstellen interactieve kaart en brochure

PROJECTORGANISATIE

Natuur

KNNV afdeling Hollandse Delta
Stichting Duinbehoud
Natuur- & Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee (NLGO)
Stichting Strand in Zicht, Voorne Maasvlakte
Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (NMZH)

Maritiem cluster & ondernemers (algemeen)

Brielse Belangen Vereniging / BIZ Seggelant Brielle (mede namens Businessclub Nieuw Voorne Hellevoetsluis en ondernemers uit de vml. gemeenten Westvoorne en Brielle)
Federatie Ondernemersverenigingen Goeree-Overflakkee (FOGO) & Vissersvereniging Zuidwest
United Fish Auctions
Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) voor Korteweg en Deltahaven (binnen), Stellendam & Damen Maaskant Shipyards Stellendam
Padmos
Reddingsbrigade Rockanje

Recreatie

TOPVoorne
HISWA
Vereniging van Eigenaren en Exploitanten van Recreatieondernemingen (VEERO)
Watersportverbond
Nederlandse Kitesurf Vereniging
Havana Beachclub Rockanje (namens de strandpaviljoenhouders)

MAATSCHAPPELIJKE KLANKBORDGROEP

Doel:

- informatie en advies ophalen
- breed draagvlak creëren
- uitvoeringsbetrokkenheid creëren

Rol is adviseren:

- stap 1 (6 juni 2023):

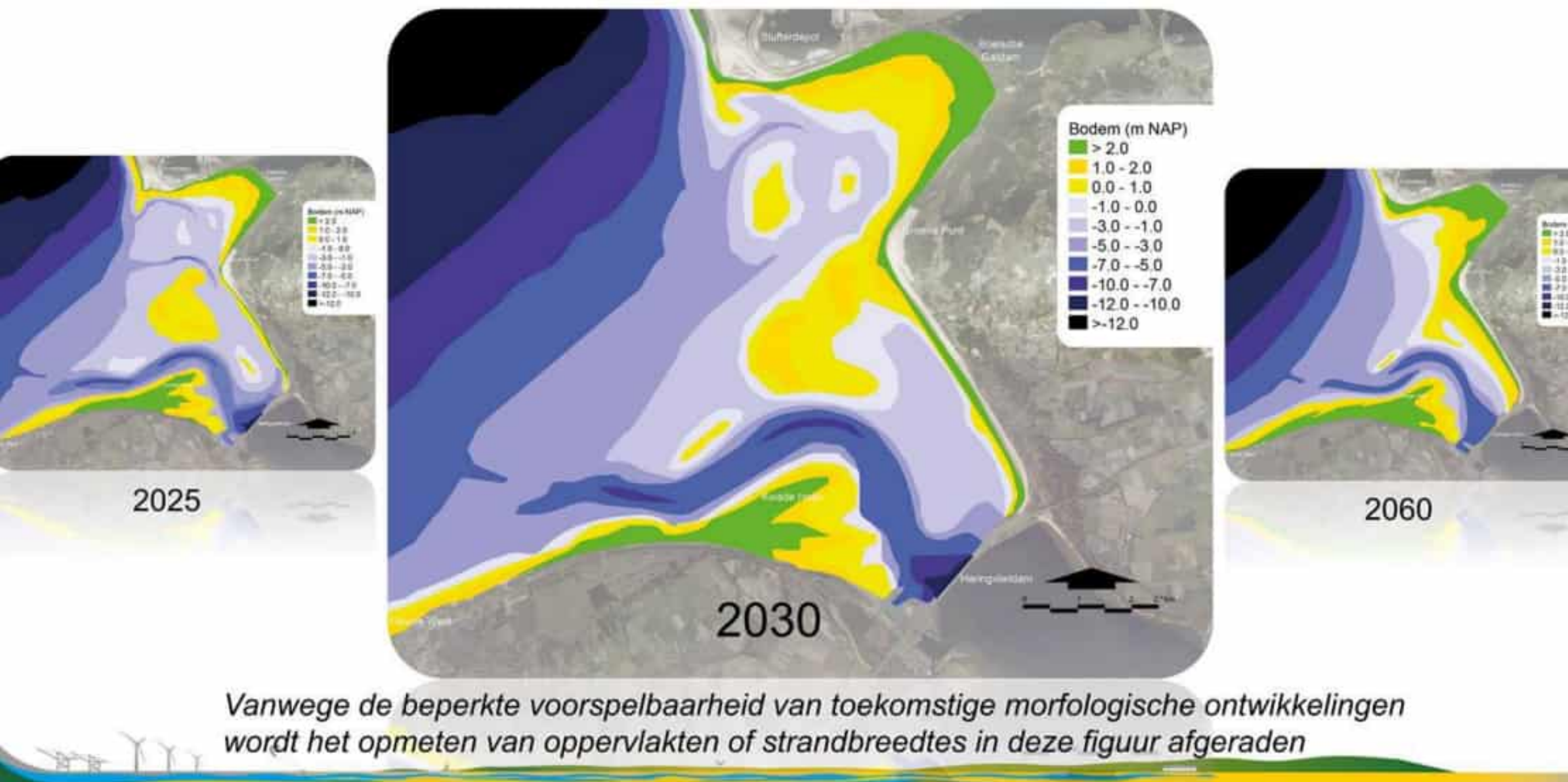
ophalen van ideeën, wensen, gedachten en kansen & bespreken van de schuulpunten en synergiemogelijkheden
- stap 2 (16 november 2023):

bespreken toekomstverkenning
- stap 3 (18 juni 2024):

bespreken concept-toekomstperspectief

VERZANDING VAN DE KUST

- Voordelta wordt aan zeezijde kleiner
- Er ontstaat een 'waddengebied' met kleinere geulen en lage zandplaten / slikvlaktes
- Hinderplaat groeit waarschijnlijk vast aan de punt van Voorne
- Verzanding zorgt voor goede bescherming, ook bij zeespiegelstijging, in ieder geval tot 2060 (sedimentatie > zeespiegelstijging)

ARCADIS

We gaan uit van Scenario 1 in het rapport van Arcadis (Blok A): "brede kust van Voorne", waarbij de Hinderplaat aanlandt aan de kust van Voorne. De andere scenario's lijken onwaarschijnlijk.

AANLEIDING EN URGENTIE

ZELFS MET ZEESPIEGELSTIJGING EEN VEILIGE KUST

NEGATIEVE EFFECTEN VAN DE VERZANDING (AUTONOME ONTWIKKELING) EN ZORGEN DAAROVER

- Minder ruimte voor strandbeleving (badstrandtoerisme, kitesurfen)
- Toenemende inspanning en kosten om de vaargeul op diepte te houden (t.b.v. visserij, scheepswerven, pleziervaart) en toenemende veiligheidsrisico's voor de scheepvaart
- Natuurdoelstellingen Natura 2000:
  - afname permanent overstroomde habitattypen
  - kans op verstoring vogels en zeehonden

AANLEIDING EN URGENTIE

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Verzanding van de kust

Waterveiligheid

Verduurzaming en klimaatverandering

Afname biodiversiteit

Verschuivingen in recreatie en toerisme

Leefbaarheid onder druk

Maritieme sector onder druk

Toenemende mobiliteit

KUSTGEBIED IN VERANDERING

ER IS VEEL OM TROTS OP TE ZIJN!

Zee, strand, platen, schorren

Duinen, zanderijen

Zeekleipolders

Haringvliet

Rijke badcultuur

KERNKWALITEITEN

- Grote diversiteit aan fraaie landschappen
- Rust, ruimte en dynamiek van het gebied
- Europese topnatuur
- Grote cultuurhistorie waarde
- Veel recreatieve mogelijkheden
- Innovatief maritiem cluster
- Hechte gemeenschappen, met eigen identiteit

Rijk landschap

Contrasten

Verschillende kernen

Havens en industrie

Woondorp in de duinen

Vestingstad
aan het Brielse Meer

Zanderijen

Strand en duinen

Polderdorpen

Voordelta

Badplaats
aan zee

Polders en dijken

N57

Strand en duinen

Vestingstad
aan het Haringvliet

Buitenhaven

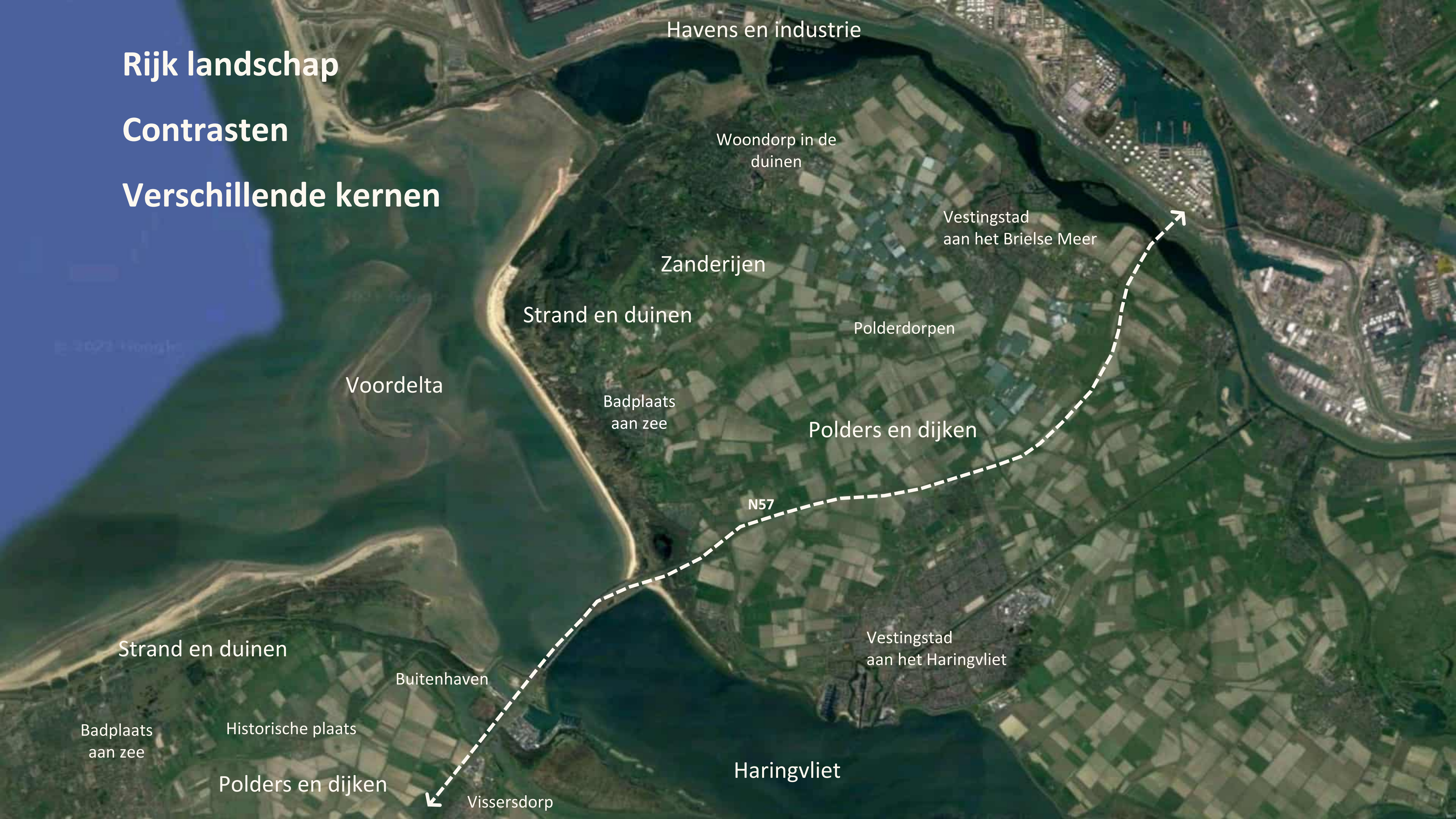
Badplaats
aan zee

Historische plaats

Polders en dijken

Haringvliet

Vissersdorp

In een hectische wereldstad

DE ZUIDWESTELIJKE DELTA

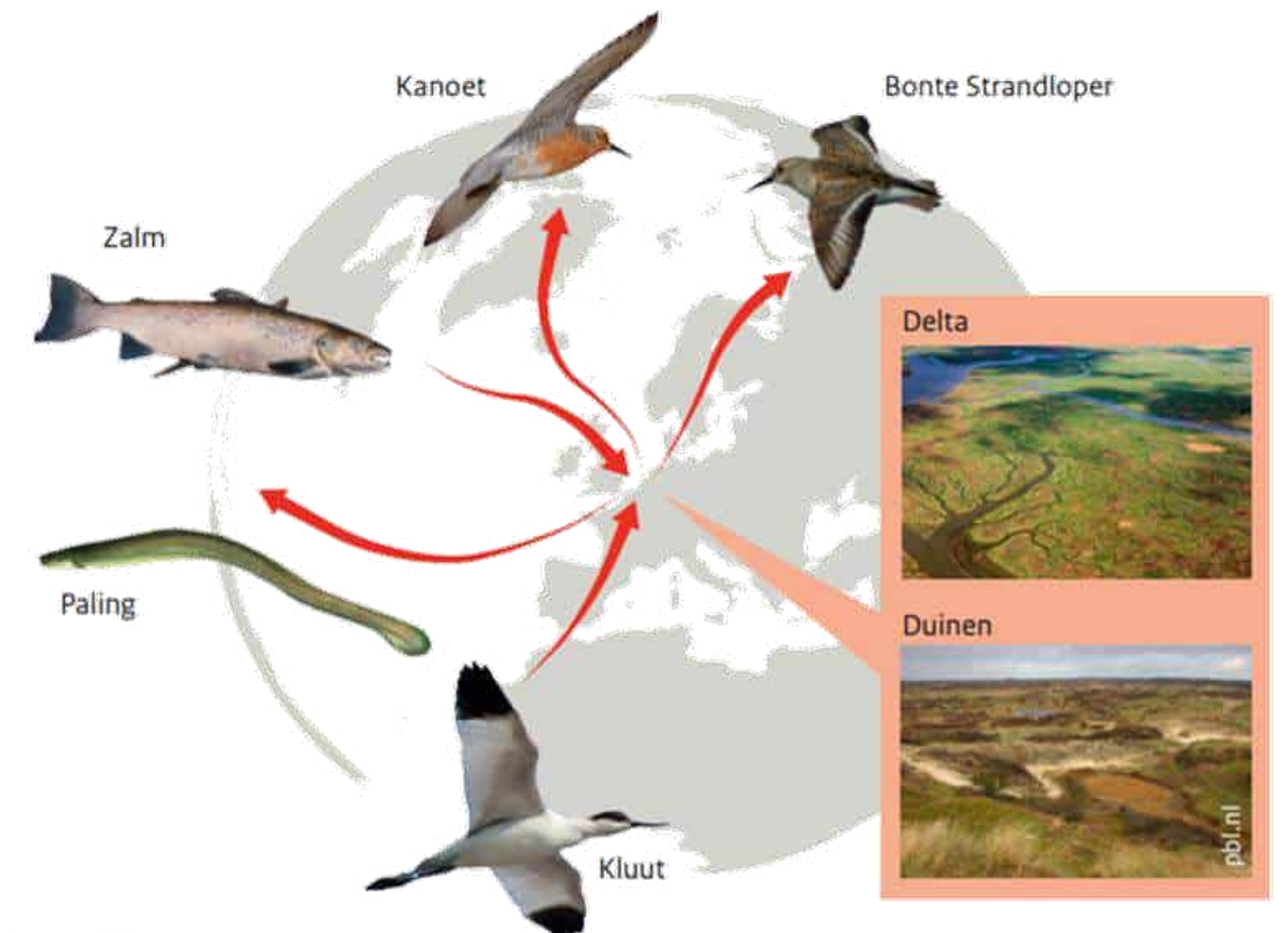
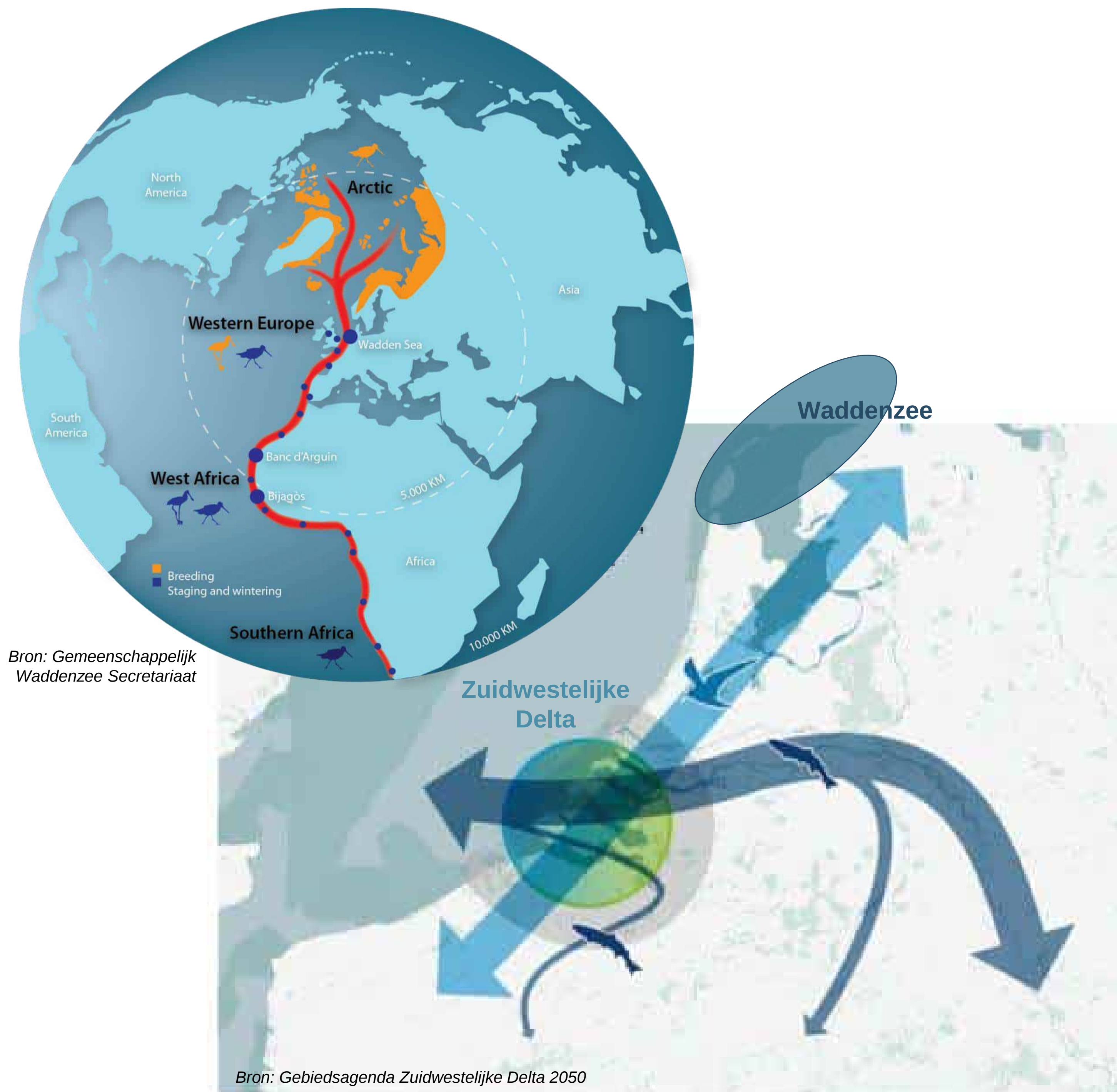
Ontsnappen aan de hectiek van het dagelijks leven in en rondom de stad

- 42 miljoen mensen binnen 3 uur rijden
- toenemende bereikbaarheid (Blankenburgverbinding)
- natuur voor de deur, voorzieningen van de stad om de hoek

OASE VAN RUST EN RUIMTE

ECOLOGISCH KNOOPPUNT

- **Fly-way** voor trekvogels: onderdeel van de Oost-Atlantische vliegroute
- **Swim-way** voor vissen: onderdeel van de trekroute tussen zee en de grote rivieren

Bron: Gebiedsagenda Zuidwestelijke Delta 2050

LANDSCHAP VAN DE DELTA

Haringvliet

Grevelingen

Oosterschelde

Westerschelde

Deltawerken zijn van internationale betekenis

- Waterveiligheid
- Sterk verbeterde bereikbaarheid Zuidwestelijke Delta
- Groei recreatie en toerisme
- Nieuwe ruimtelijke kwaliteiten
- Deltadammenroute: scenic route van Brielse Meer tot Veerse Meer
- Verandering estuariene dynamiek, Grevelingen en Haringvliet grotendeels afgesloten

HARINGVLIETMONDING: UNIEKE WADDENVORMING

ONTSTAAN VAN UNIEKE WADDENVORMING

SLIKKEN, PLATEN, SCHORREN

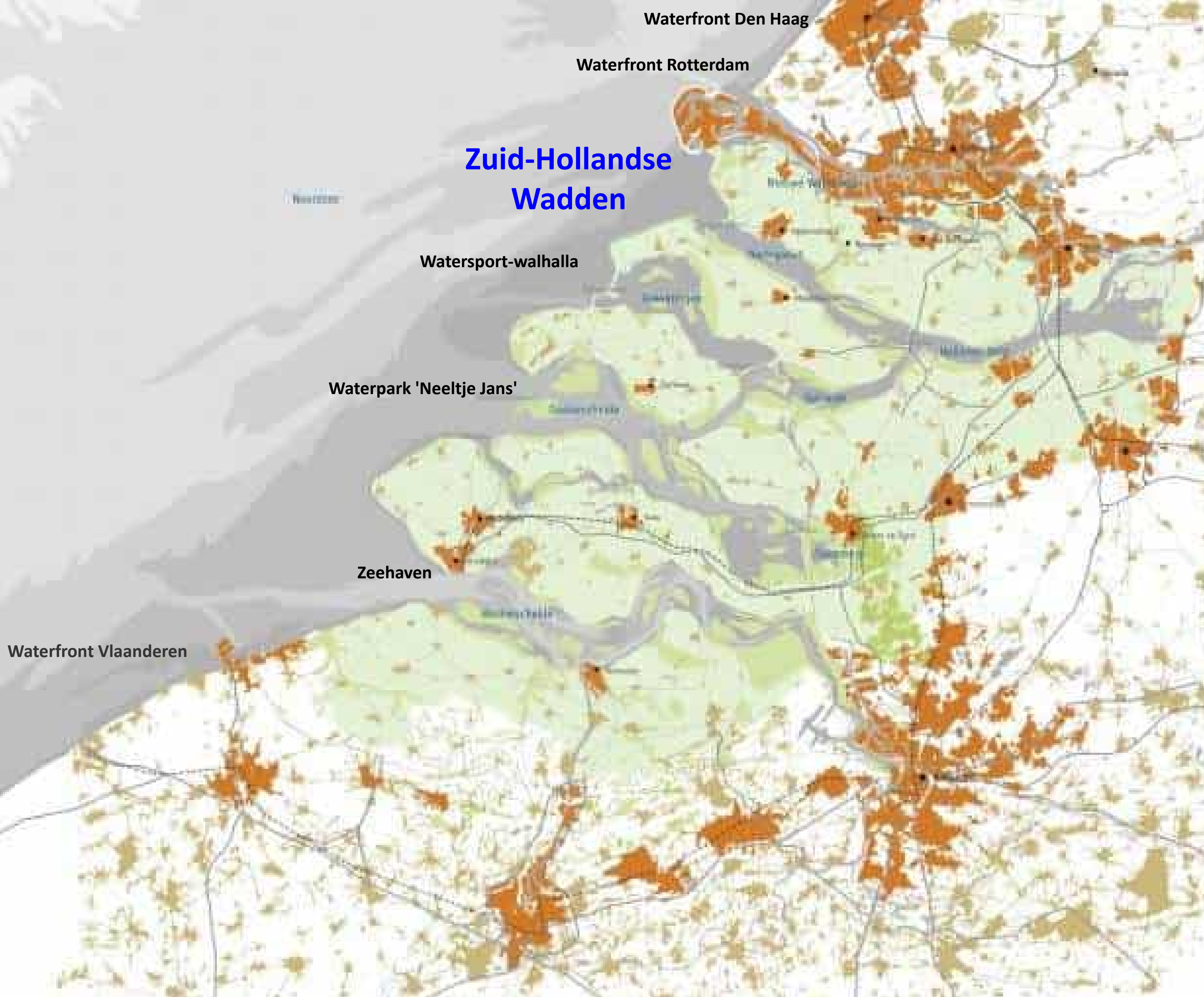
- De Haringvlietmonding is het grootste gebied met slikken en schorren in de Voordelta
- Binnen de Voordelta is de Haringvlietmonding een zeer belangrijk gebied voor watervogels en zeehonden
- Op veel plekken in de delta (bv. Oosterschelde) verdwijnen zandplaten, schorren en slikken, in de Haringvlietmonding ontstaan ze juist (en dat ondanks de zeespiegelstijging!)

ONTSTAAN VAN DYNAMISCH DUINGEBIED

- Dynamiek in de bestaande duinen (zandverstuivingen door de wind, saltspray) zal vooral op Voorne verder afnemen door de verzanding
- Ook elders in de delta zijn weinig dynamische duingebieden of staan deze onder druk
- Maar de verzanding biedt ook juist kansen voor het ontwikkelen van nieuwe dynamische duinen en duinvalleien voor de bestaande duinen van Voorne
- Zo ontstaat een robuust gebied met veel variatie (nat-droog, zoet-zout)

HOE ONDERSCHIEDT DE HARINGVLIETMONDING ZICH?

Zuid-Hollandse Wadden:

- Meest natuurlijke kust van de Zuidwestelijke Delta
- Unieke recreatie in de avontuurlijke deltanatuur
- Innovatief nautisch cluster

▲ Voorneputten is uitgeroepen tot het groenste/duurzaamste gebied van de wereld. © Gphoto

Duurzaamste natuurgebied ter wereld ligt om de hoek: 'Wie had dat verwacht?'

ONDERDEEL VAN ZUIDWESTELIJKE DELTA

-
- Natuurlijke bescherming tegen zeespiegelstijging
  - Iconisch ‘waddengebied’
  - Kansen voor ontwikkelen van bijzondere natuurtypen die in andere delen van de delta al zeldzaam zijn of afnemen
  - Zeer bijzondere buitenbeleving nabij de metropool, dit biedt grote recreatieve potenties
  - Ontwikkeling is uniek: voorbeeld voor vergelijkbare delta's

MEEBEWEGEN MET DE DYNAMIEK

ZUID-HOLLANDSE WADDEN

[illegible]

- Uitgangspunt is de (autonome) ontwikkelingen goed monitoren en adaptief inspelen op de dynamiek
- Uitgaan van het **natuurlijk systeem** (autonome ontwikkeling) voor een veilige en sterke kust
- Binnen dat systeem alleen indien nodig **natuurlijke processen bijsturen** voor **waterveiligheid** en eventueel om kansen te benutten voor een **goede zonering (recreatie/natuur)** en **meer variatie** in de Voordelta

2030

ONTWIKKELING TOT 2030

- De Hinderplaat groeit waarschijnlijk vanzelf vast aan de kust van Voorne
- Er is een kleine kans dat er een smalle geul blijft bestaan. (Alleen) in dat geval de Hinderplaat alsnog laten aanlanden om kusterosie te voorkomen (bv. met kleine zandsuppleties)
- Op basis van onderzoeksprogramma Lerend Implementeren de kier in de Haringvlietssluisen vergroten

2060

ONTWIKKELING TOT 2060

- Waddenvorming zet door
- Als het op de lange termijn veilig wordt de aangelande Hinderplaat te betreden, nader onderzoeken of, waar en hoe ook op delen van deze plaat extensieve toegankelijkheid wenselijk en mogelijk is, in harmonie met de natuurdoelstellingen (Natura2000)
- Zoveel mogelijk verder versterken van de ecologische relatie:
  - tussen de Voordelta en het Haringvliet
  - tussen de Voordelta en het Oostvoornse Meer

ECOLOGIE

ECONOMIE

IN BALANS

De Delta is natuurgebied, productielandschap, leefgebied, recreatiegebied, woongebied en werkgebied in één

- De kernkwaliteiten van het gebied versterken en optimaal benutten om:
  - de natuurwaarden te vergroten
  - recreanten meer jaarrond te trekken
  - de recreatieve mogelijkheden voor inwoners te versterken
  - de dorpen en steden vitaal te houden
- Een goede balans waarbij ecologie en economie elkaar versterken, met een goede zonering in ruimte en/of tijd van intensieve en extensieve functies
- Sterke verbinding met Haringvliet en met het achterland voor natuur en recreatie

Werken aan een dynamisch landschap van formaat: een 'totaalpakket' voor natuur en recreatie/economie

RUIMTE VOOR ECOLOGIE

Natuur van wereldklasse

- Ruimte geven aan natuurlijke processen (en deze eventueel stimuleren) waardoor een gevarieerde en dynamische natuur ontstaat
- Paradijs voor strandbroeders, trekvogels en zeehonden creëren door het rustgebied te vergroten en af te schermen met nieuwe duinen, te beleven vanaf de randen
- Kansen onderzoeken ontwikkelen onderwaternatuur
- Ecologische relatie met Haringvliet en Oostvoornse Meer waar mogelijk versterken
- Duinviaduct over de N57
- Versterken relatie tussen kust en achterland

VOGELPARADIJS

RUSTPLAATSEN ZEEHONDEN

STRANDBROEDERS

SCHORREN, SLIKKEN, PLATEN

JONGE DUINEN

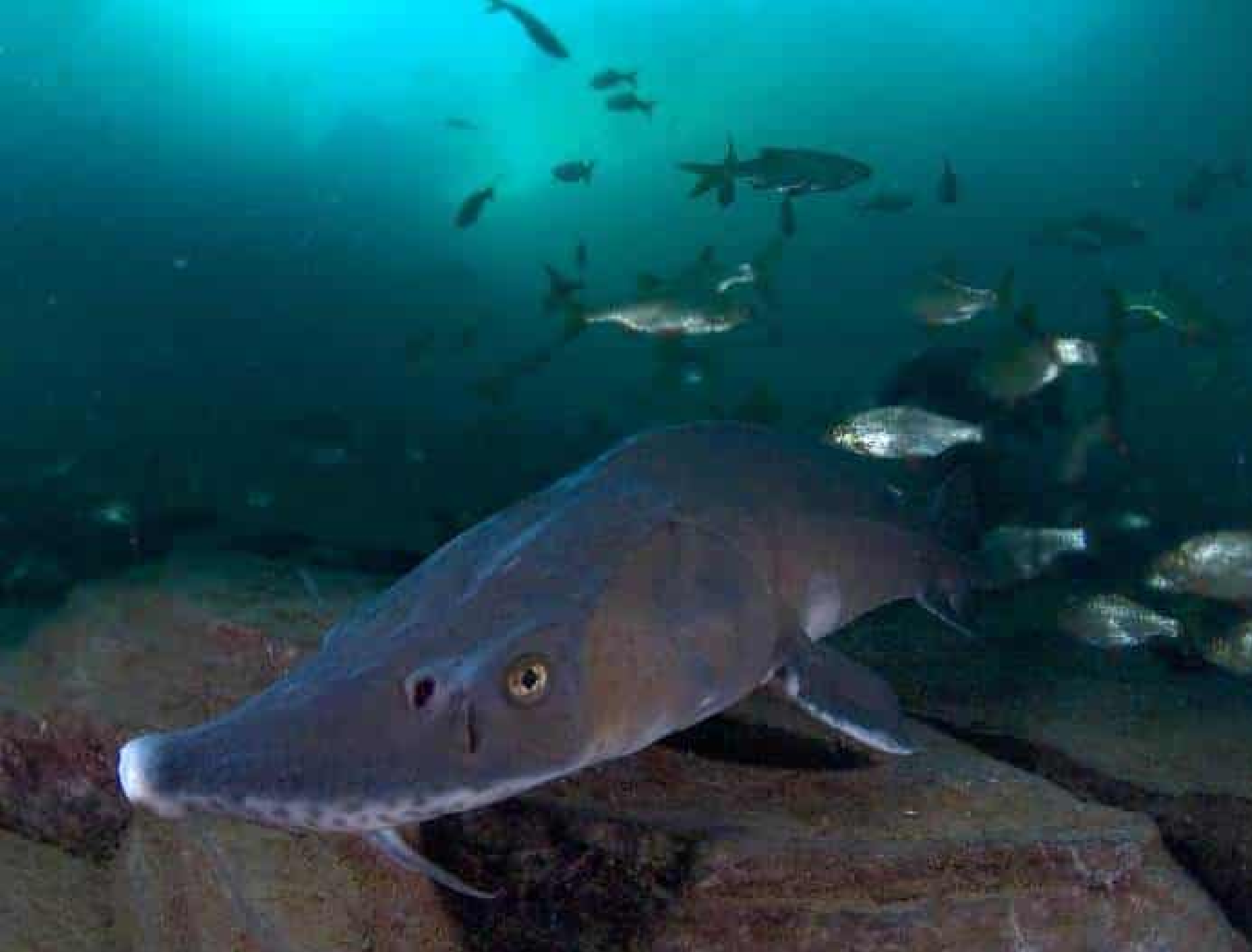

GROENKNOLORCHIS

VOCHTIGE DUINVALLEIEN EN DUINGRASLANDEN

DYNAMISCH DUINLANDSCHAP

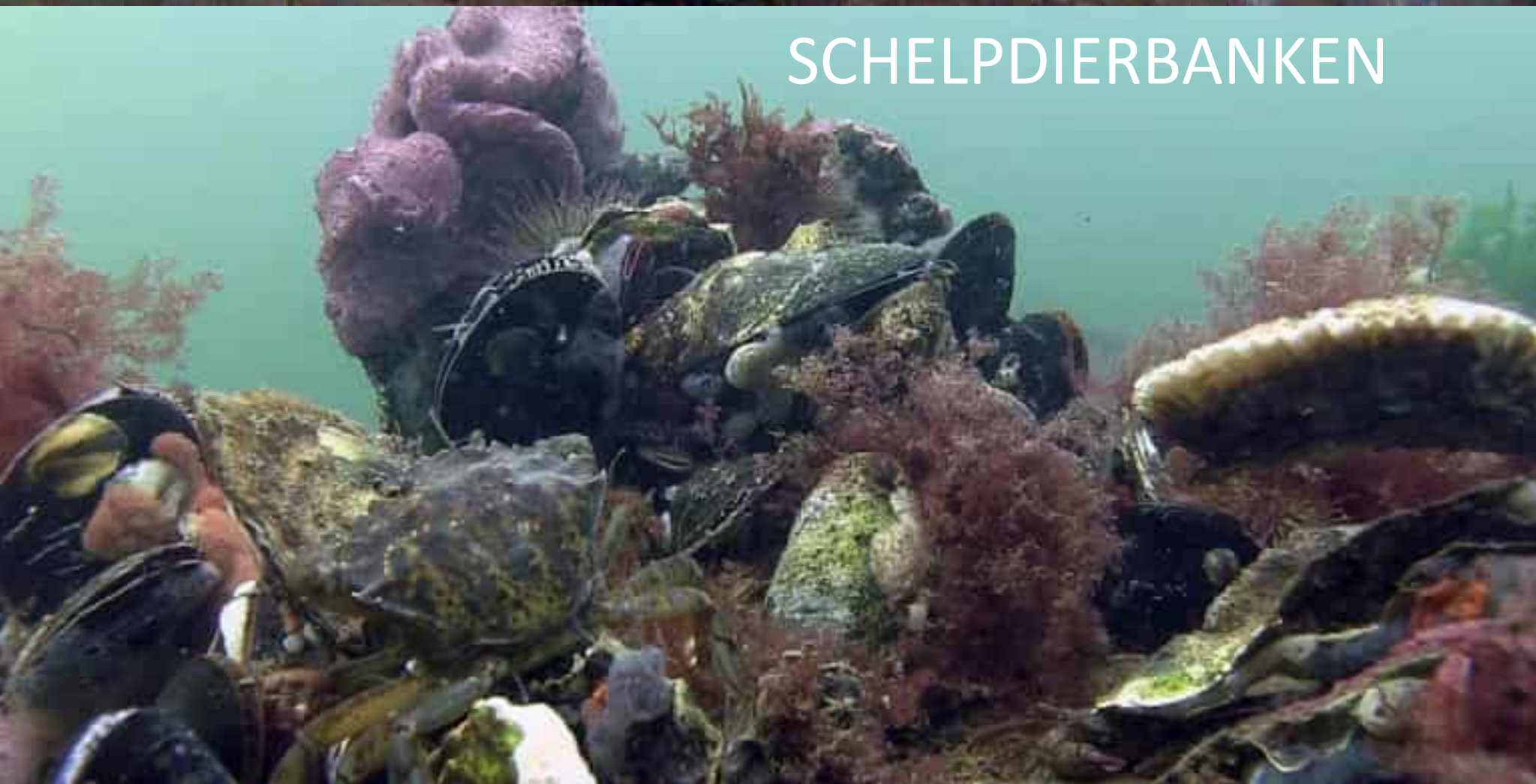
VERSTERKEN ECOLOGISCHE RELATIE VOORDELTA - HARINGVLIET

KIER

LEREND IMPLEMENTEREN

SCHELPDIERBANKEN

ZALM, PALING, STEUR

ZOET & ZOUT VERBINDEN

DUURZAME ECONOMIE

Dé outdoor-bestemming van de Benelux

Verbreden en vernieuwen recreatief aanbod zodat het past bij het verhaal van de Zuid-Hollandse Wadden en het achterland als outdoor natuurbestemming.

Een paradijs van rust, ruimte en dynamiek voor inwoners en bezoekers, gericht op optimale beleving, door:

- Goede verbindingen over land én water
- Geen verplaatsing nodig van activiteiten (waarschijnlijk m.u.v. kitesurfspot Oostvoorne)
- Kwaliteit i.p.v. kwantiteit
- Onderscheidende hoogwaardige overnachtingsplekken
- Recreatieve clusters met iconen en voorzieningen die het verhaal van de Delta (zoet-zout, waddenvorming, etc.) vertellen en een meerdaags verblijf aantrekkelijk maken

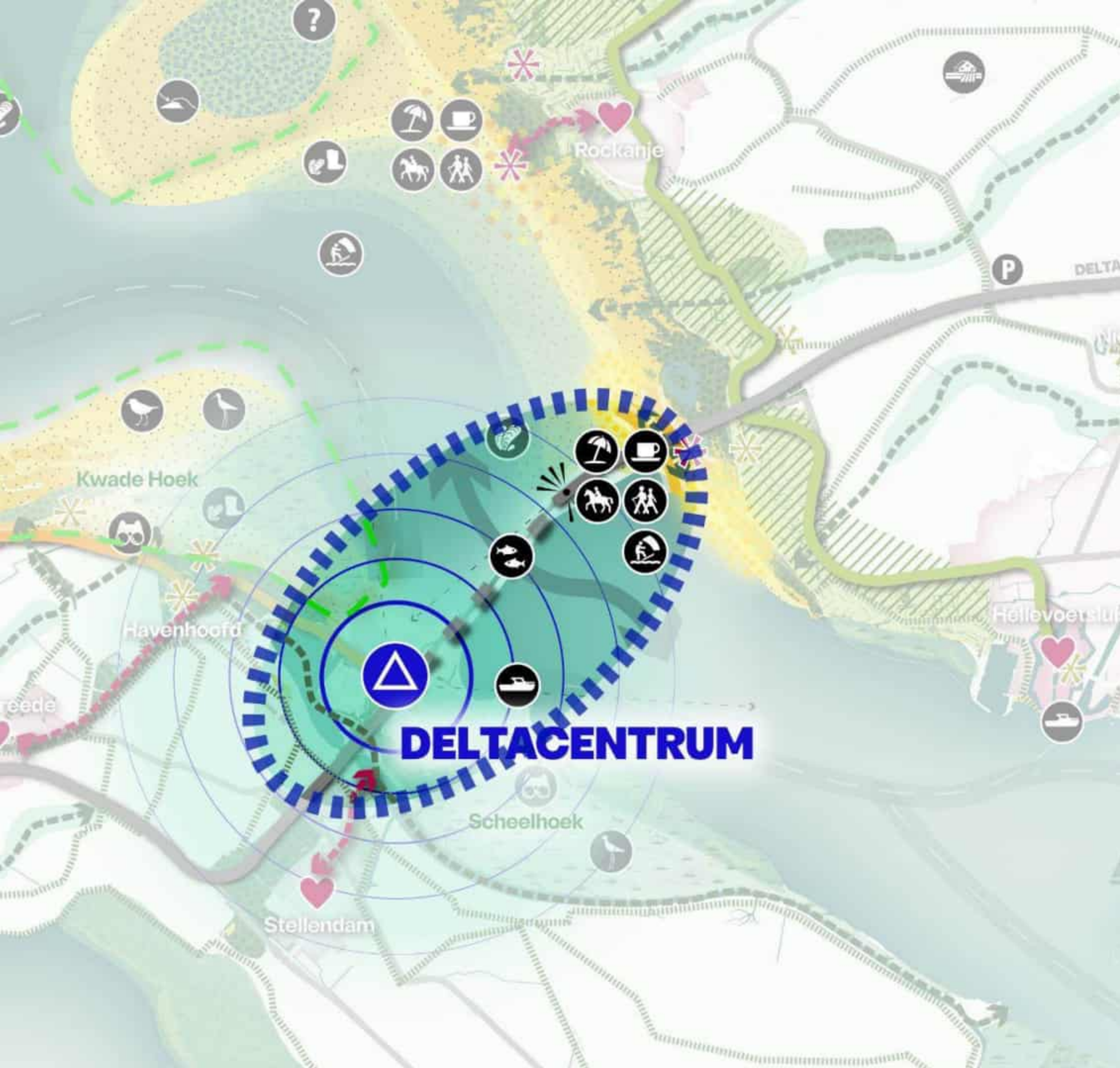
WELKOM OP DE ZUID-HOLLANDSE WADDEN

Recreatie slim zoneren in clusters, eenheid in verscheidenheid:

1. Deltacentrum
2. Rockanje aan Zee
3. Oostvoornse Meer
4. Ruig Waterfront
5. Ouddorp aan Zee

Verbonden door herkenbare lange lijnen / recreatieve routes:

- Maasvlakteboulevard
- Natuurboulevard
- Binnenduinroute
- Duinroute

ICONISCH DELTACENTRUM

ontdekken, beleven, ervaren

- Ontwikkelen iconisch DELTACENTRUM op het knooppunt ZOET & ZOUT
- Focus op het maritieme karakter
- Van doorgangsplek naar ontmoetingsplek
- Recreatief transferium/ontvangstpoort
- Veilige vaarroute voor watersport en visserij behouden, met een goede markering van en communicatie over vaarroutes

Twee gezichten: STELENDAM & QUACKSTRAND

GARNALENNVISSEN

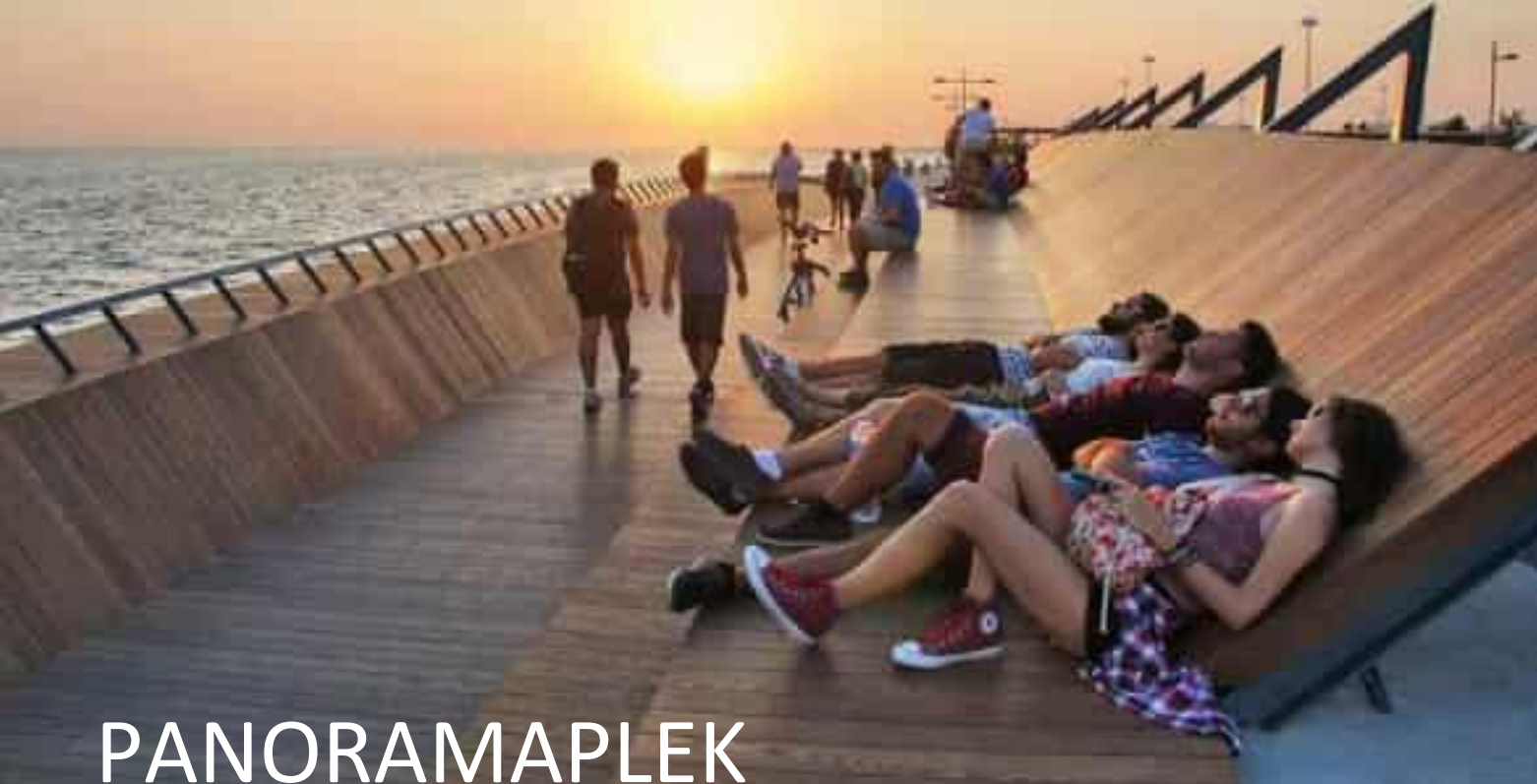

INNOVATIEVE VISSERIJ

EXPEDITIE ZOET & ZOUT

DELTA-AVONTUUR

CULNIAIRE WADDENHOTSPOT

PANORAMAPLEK

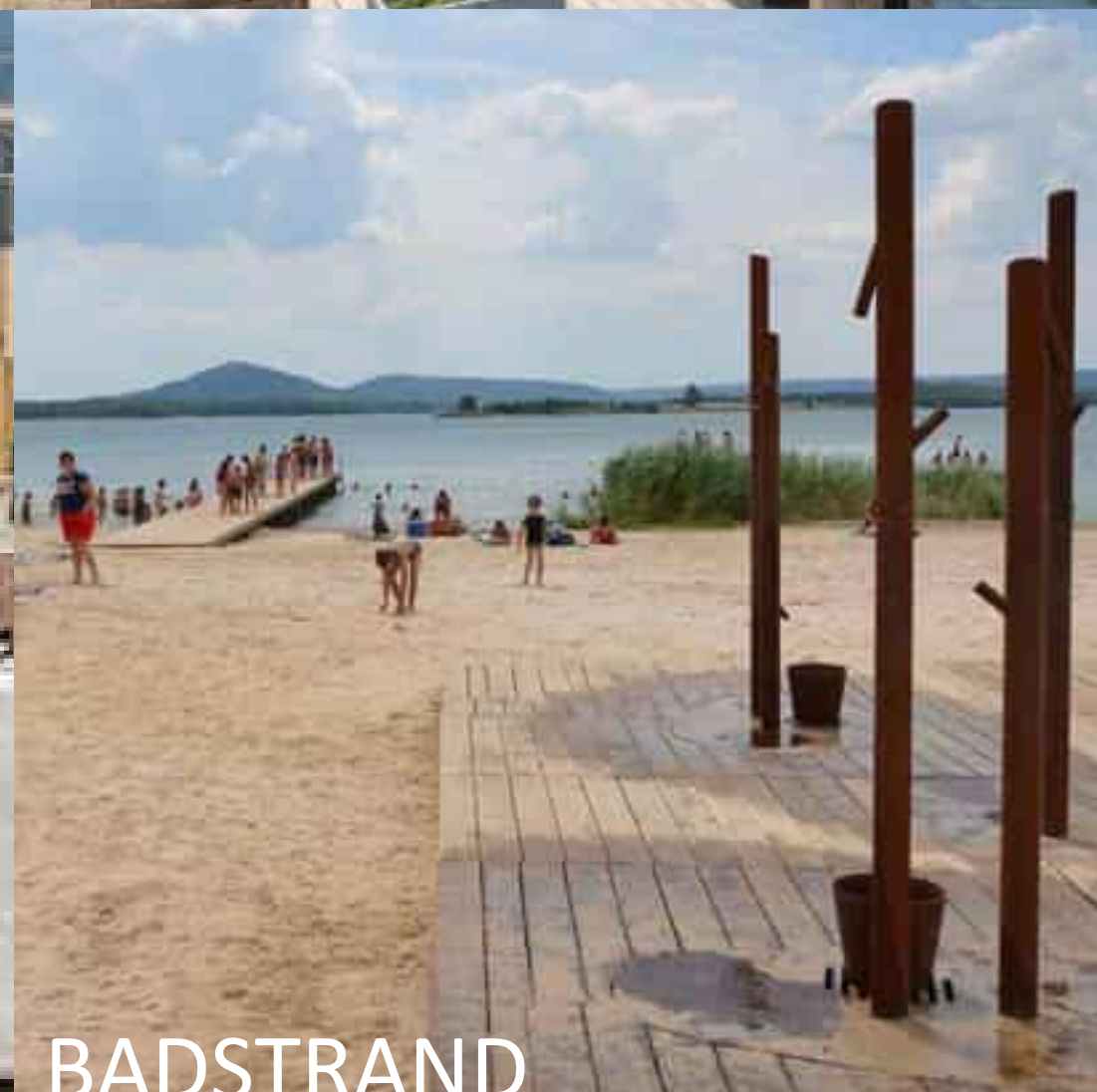
WELLNESS

BOULEVARD

DUINVIADUCT

BADSTRAND

ACTIEVE WATERSPORT

ROCKANJE AAN ZEE

geleidelijk naar een Badstrand 2.0

- Het strand aantrekkelijk houden als toekomstbestendige badplaats en toeristische trekpleister (onder meer voor gezinnen met jonge kinderen), gericht op zonnebaden, spelen, strandsport en horeca
- Vergroten en verbreden recreatief aanbod en inspelen op het nieuwe verhaal van de Zuid-Hollandse Wadden
- Kwaliteitsimpuls strandvoorzieningen
- Ontwikkelen van een aantrekkelijke verbinding (strandboulevard) tussen dorpscentrum en Badstrand 2.0, met een panoramaplek en andere aantrekkelijke verblijfs-/ontmoetingsplekken
- Uitvalsbasis voor wandelingen en excursies
- Verder uitwerken actieplan om de kustbeleving ook op de korte termijn aantrekkelijk te houden voor inwoners, recreanten en toeristen

ZONNEBADEN

EXPEDITIE

SPORTEN

SPELEN

HORECA

ROCKANJE AAN ZEE | BADSTRAND 2.0

WATERSPORT MEER OP DE KAART ZETTEN

NATUURLIJK ACTIEF

WRAKDUIKEN

MARITIEM ERFGOED

OOSTVOORNSE MEER | ACTIEVE WATERSPORT

RUIG WATERFRONT

wereldhaven aan zee beleven

- Havenervaringscentrum Portlantis vormt een nieuwe attractie
- Badstrandtoerisme concentreren nabij het Havenervaringscentrum
- Actieve watersport behouden
- Onderzoeken kansen voor strandverbreding i.c.m. aanlanding kabels windparken
- Op het Slufterstrand meer ruimte geven aan de natuur, met duinvorming voor visuele afscherming van het rustgebied
- Bereikbaarheid over water verbeteren (opstappunt bij Portlantis?)
- Onderzoeken verbeteren veiligheid / bereikbaarheid bij calamiteiten
- Aantrekkelijke fiets/wandelroute ontwikkelen met waddenhotspots / uitkijkplekken over het wad tussen het Havenervaringscentrum en het Oostvoornse Meer

HAVENERVARINGSCENTRUM PORTLANTIS

Bron: MVRDV

ACTIEF BADSTRAND

ACTIEVE WATERSPORT

RUIG WATERFRONT | STOER BAD- EN DOE-STRAND

TOEKOMSTPERSPECTIEF 2060

ZUID-HOLLANDSE WADDEN

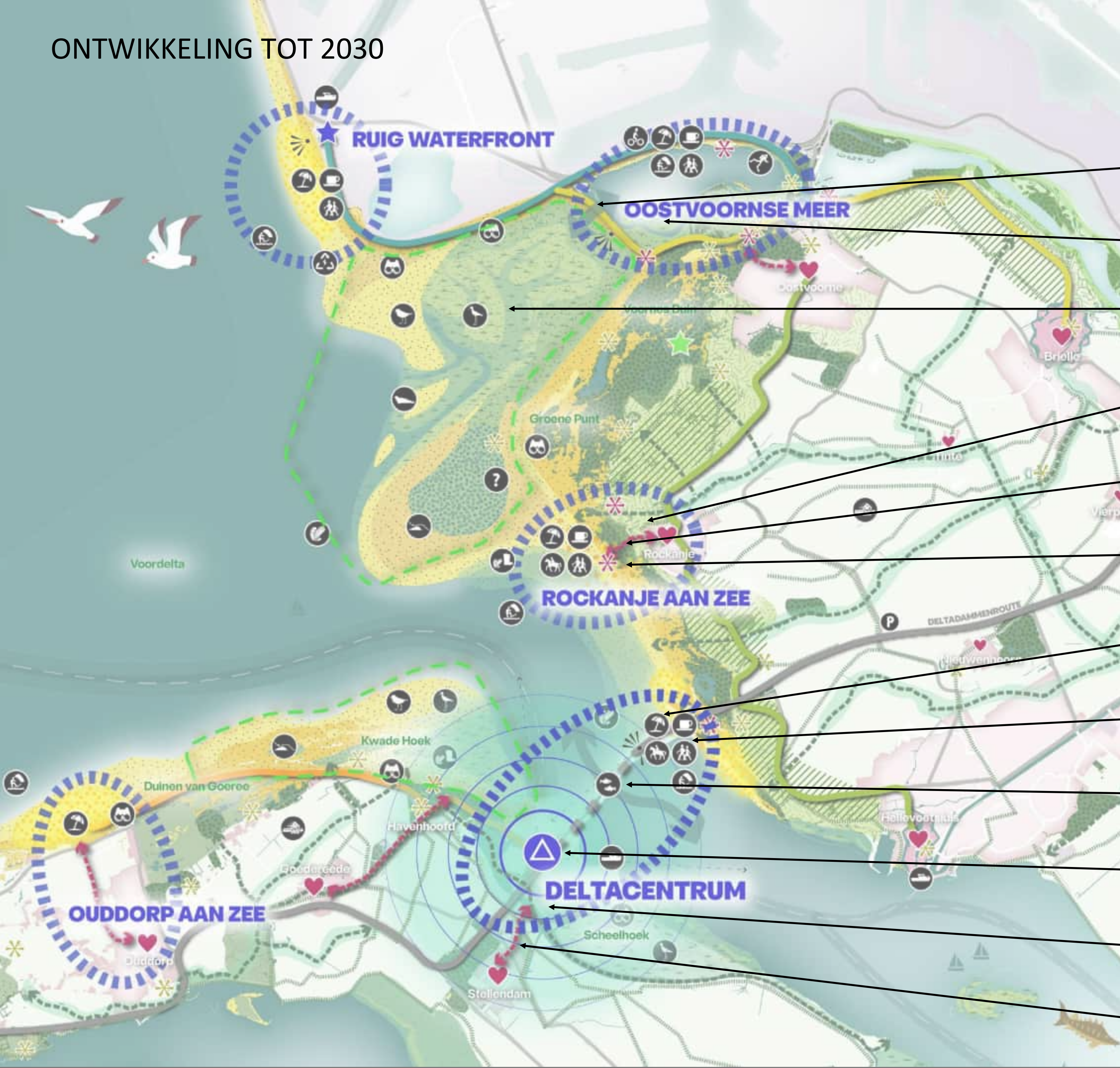
een internationaal knooppunt voor mensen, vogels en vissen!

Meebewegen met de dynamiek:

- Veilige kust door wadden en duinen, beschermd tegen de zeespiegelstijging
- Fantastisch dynamisch natuurgebied, met schorren, slikken, platen en duinen
- Dé outdoor natuurbestemming, nabij de metropool
- Aantrekkelijk en vitaal kustgebied om te wonen, werken en recreëren

*Een nieuw verhaal voor de Haringvlietmonding,
gidsgebied voor andere delta's in de wereld*

ONTWIKKELING TOT 2030

KANSRIJKE PROJECTEN KORTE TERMIJN

Impuls Maasvlakte- en Natuurboulevard & Oostvoornse Meer

Waterkwaliteit Oostvoornse Meer verbeteren

Ruimte geven aan de autonome ontwikkeling

Starten kwaliteitsverbetering vakantieparken

Ontwikkelen Badstrand Rockanje naar Badstrand 2.0, met kwaliteitsimpuls

Versterken relatie dorpscentrum - Badstrand 2.0

Ontwikkelen horecapaviljoen zeezijde Haringvlietdam Voorne

Aantrekkelijker maken Haringvlietdam als verblijfsplek

Onderzoek naar versterken ecologische relatie Voordelta - Haringvliet (Lerend Implementeren)

Start planontwikkeling Deltacentrum

Versterken innovatiekracht visserij, verduurzamen en verbreden

Versterken relatie dorpscentrum - Deltacentrum

KERN VAN HET TOEKOMSTPERSPECTIEF:

Samen zoeken naar zoveel mogelijk kansen waarbij ecologie en economie elkaar versterken!

GEMEENTE
**voorne
aan zee**

Toekomstperspectief Haringvlietmonding: Hoe verder?

2 juni 2025

Rijkswaterstaat

provincie **HOLLAND**
ZUID

waterschap
Hollandse Delta

recreatieschap voorne / putten

**Port of
Rotterdam**

Zuid-Hollands Landschap

gemeente
Goeree-Overflakkee

Natuurmonumenten

GEMEENTE
NISSEWAARD

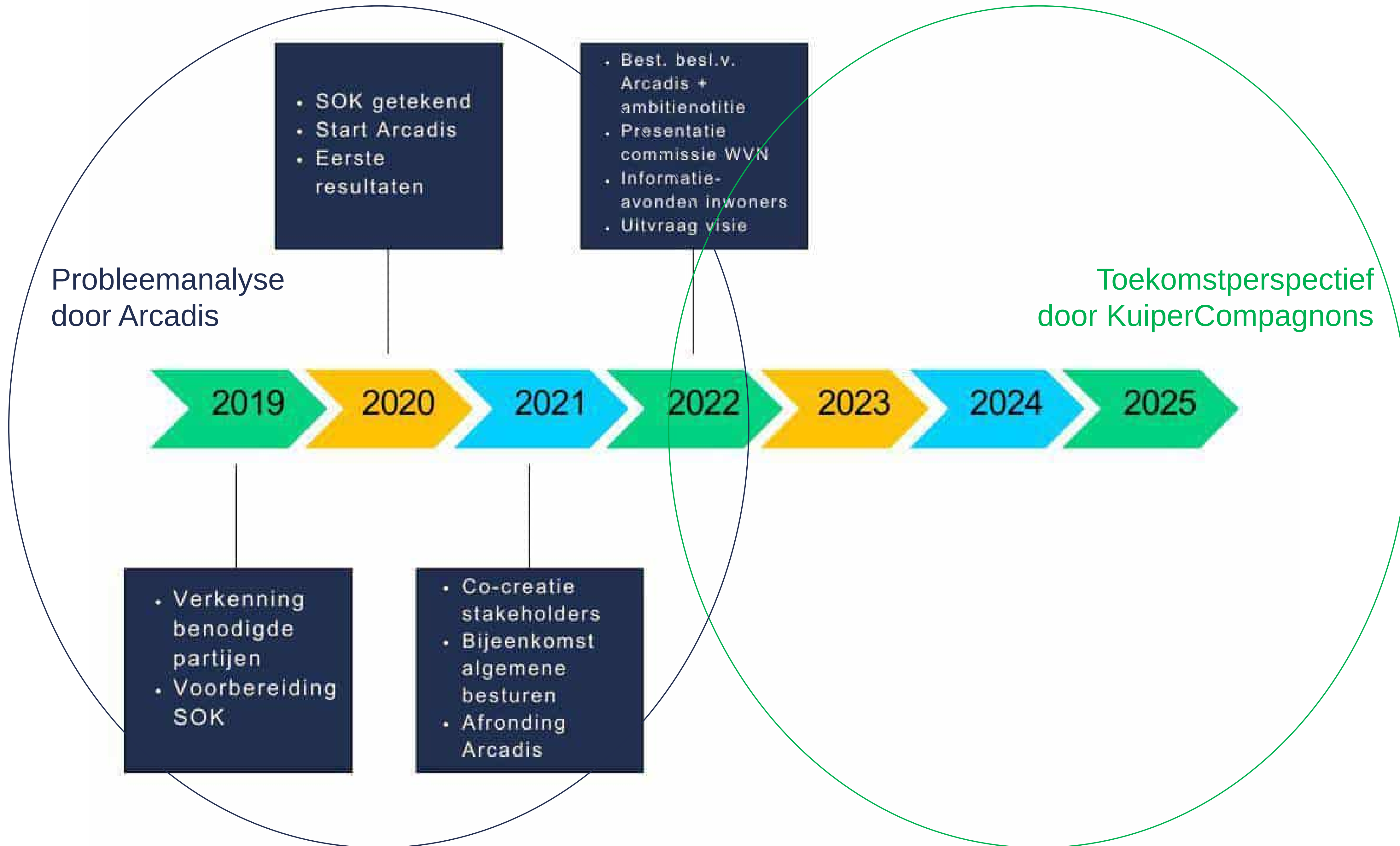

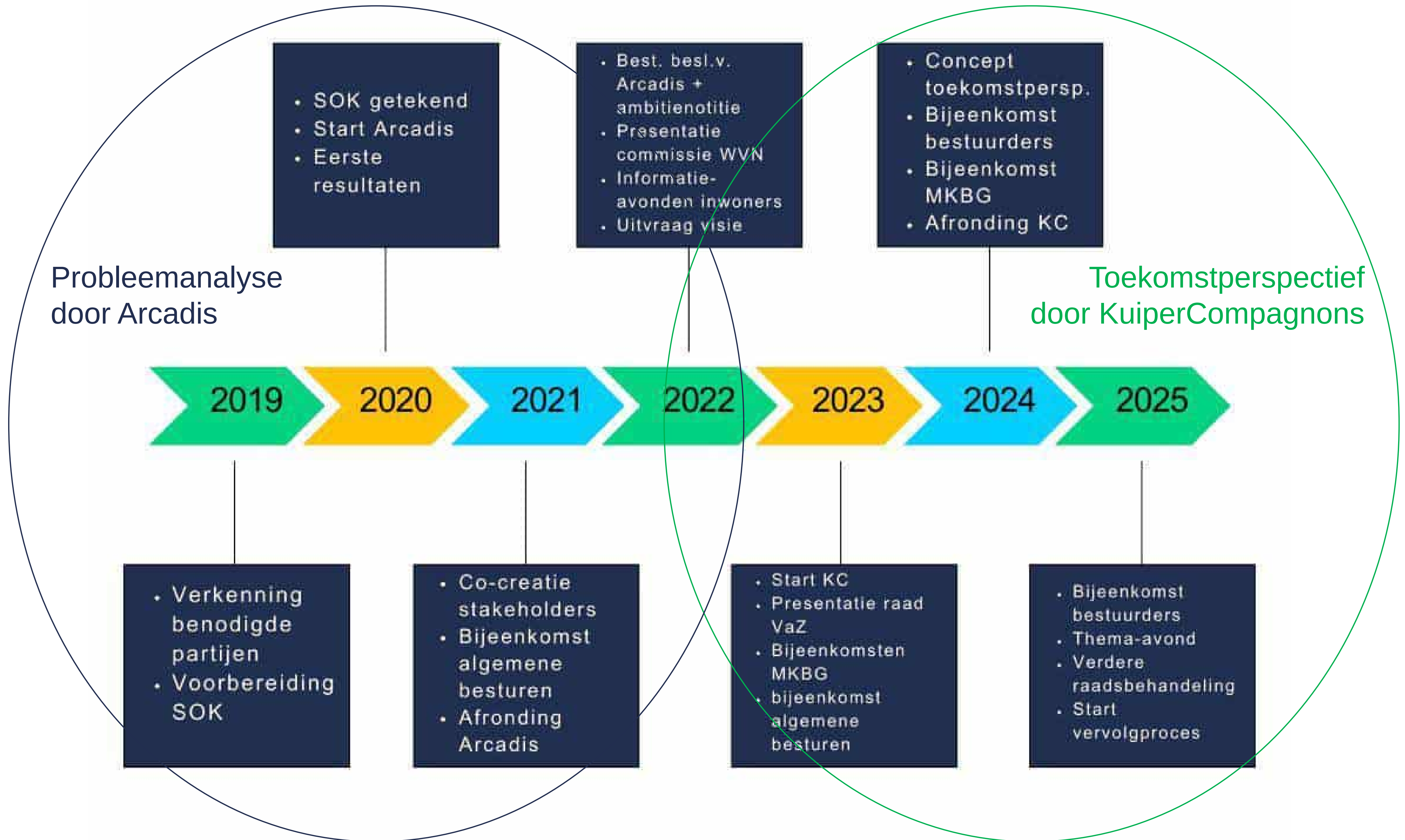
GEMEENTE
**voorne
aan zee**

Probleemanalyse
door Arcadis

Toekomstperspectief
door KuiperCompagnons

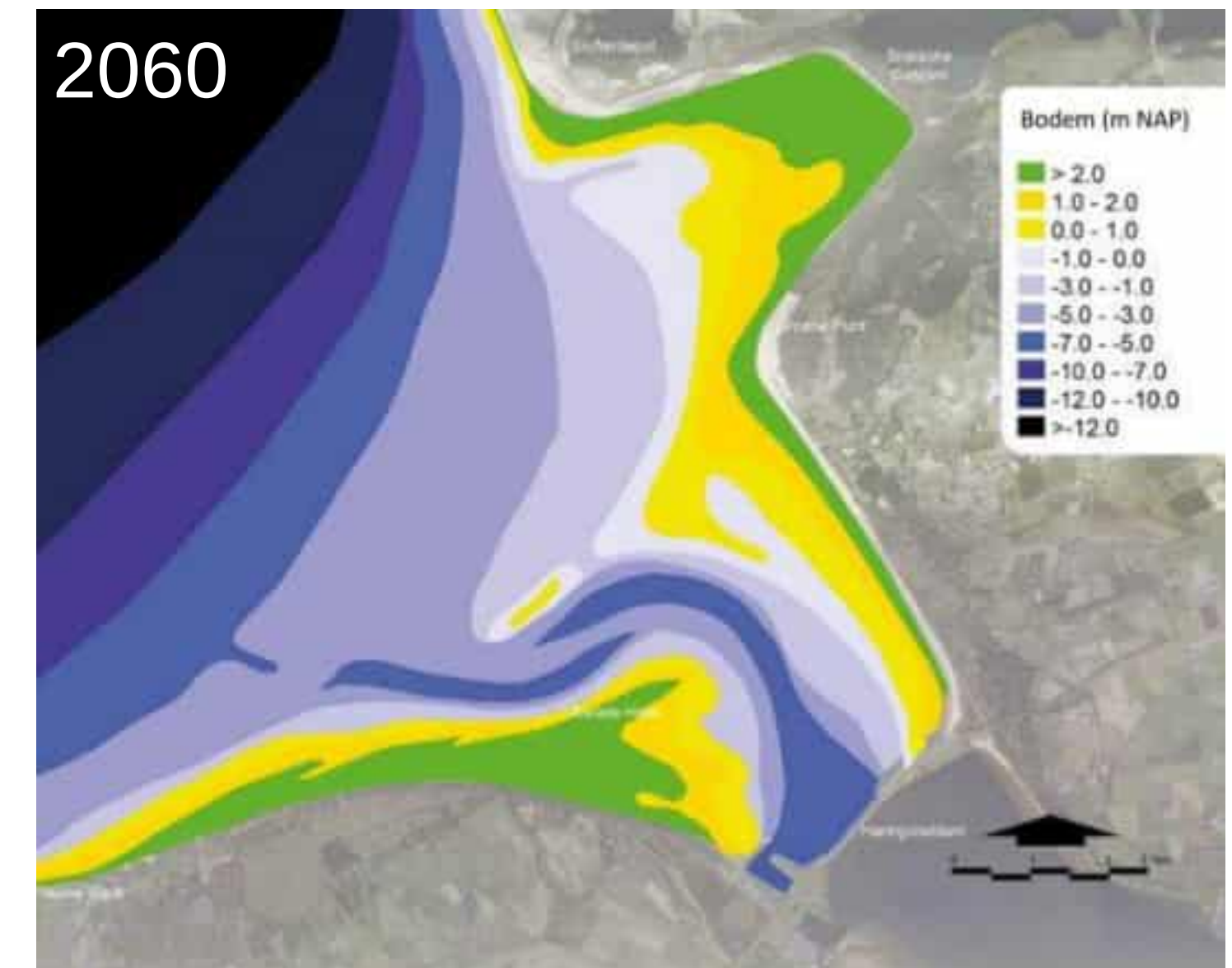
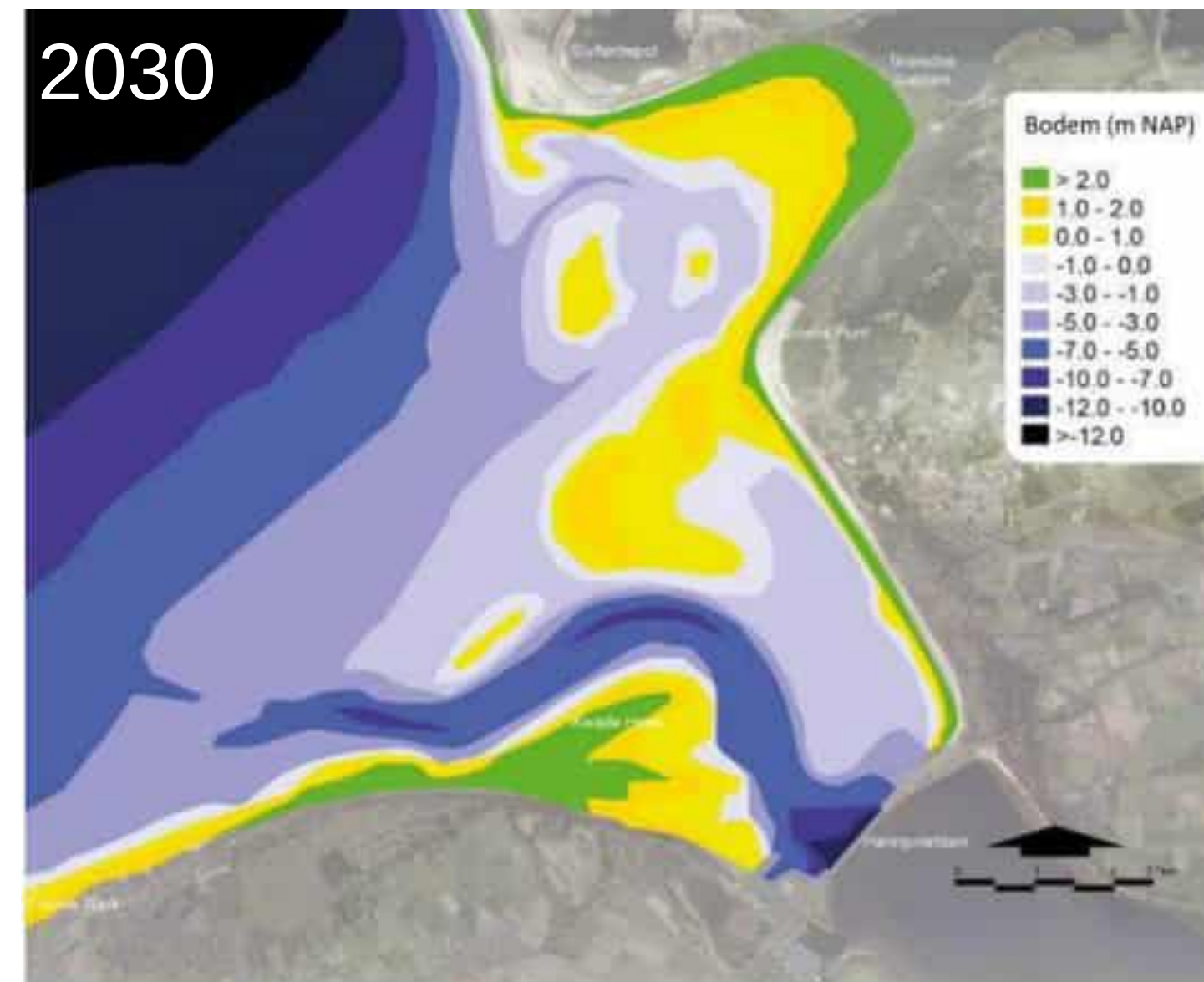

Probleemanalyse

- Verzanding gaat sneller dan gedacht
- Verzanding is onomkeerbaar (aldus Arcadis)
  - Tenzij baggeren. Haringvlietdam openzetten is niet genoeg.
- “de brede kust” het meest waarschijnlijk:

Toekomstperspectief Haringvlietmonding 2060

- Uitgangspunten:
  - Onderzoek Arcadis
  - Ambitienotitie
  - Bestaande afspraken m.b.t. het Slijkgat
- Lastig voorspelbaar wat precieze situatie is over 35 jaar
- Ruimte voor gesprek over gebruik nieuw zand/land

Economie én ecologie

Dé outdoor-bestemming, topnatuur en bijzondere buitenbeleving:

- Toekomstperspectief verbindt recreatie en toerisme met andere motoren van onze economie (natuur, visserij, landbouw)
- Ambitie: herstel de fysieke en gevoelsmatige relatie tussen kust en het achterland
- Recreatieve aanbod kan worden verbreed door bijzondere natuurvorming en nog meer nadruk op buitenbeleving
- Door goede recreatieve clusters met iconen en voorzieningen wordt verblijf hier steeds aantrekkelijker. Verbinding tussen deze iconen en voorzieningen is belangrijk.
- Door nieuwe natuur een groter aaneengesloten rustgebied, wat het gebied ook juist zo aantrekkelijk maakt.

Uitdaging hierbij is het beleefbaar houden van het gebied.

De vervolgfase

Besluit College:

- Uitvoering in lijn met het toekomstperspectief met de focus op deelgebied Rockanje aan Zee en Oostvoornse Meer
- Voor de zomervakantie een uitvoeringsprogramma als aanjager

Deelgebied Rockanje aan Zee

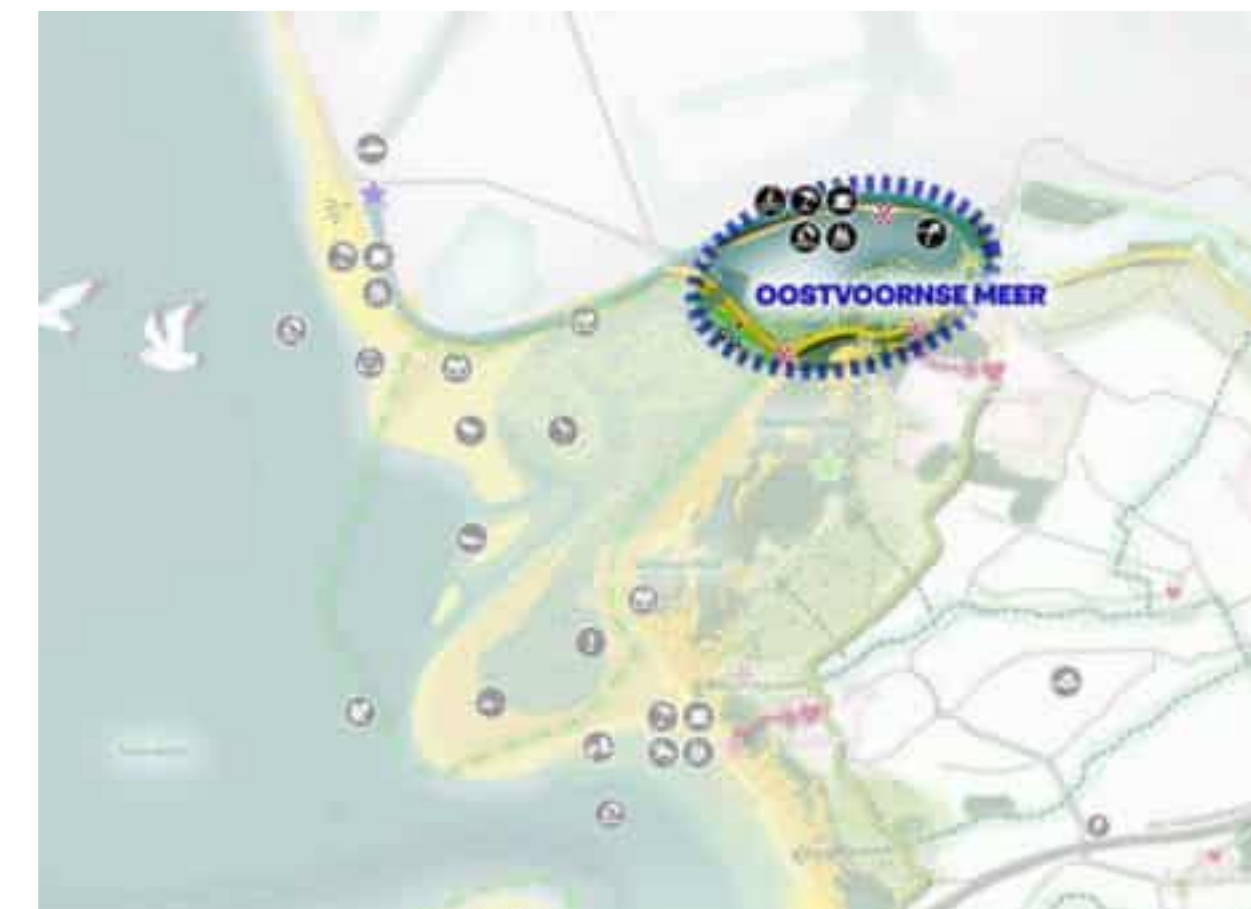
- Familiebadstrand van Voorne-Putten.
- Aantrekkelijke voorzieningen, zoals strandpaviljoens, speelvoorzieningen, speelbos en natuurbeleefpad.

Badstrand 2.0 → aantrekkelijk houden en toekomstbestendige badplaats en trekpleister Rockanje

- Kwaliteitsimpuls voorzieningen (bijv. zorgen dat badstrand aantrekkelijk blijft)
- Strandroute centrum – strand (bijv. herkenbare beplanting en bewegwijzering)
- Aankomstplein strand met blikvanger en evt. strandbalkon met panoramisch uitzicht
- Goede bereikbaarheid (bijv. parkeerplaatsen, bus, treintje)
- Gebiedsmarketing

Deelgebied Oostvoornse Meer

- Belangrijke outdoor-bestemming
- Twee gezichten: natuurboulevard en actieve watersport/intensieve recreatie

Versterken van het contrast natuur vs. recreatie

- Routes tussen Oostvoornse Meer en Maasvlakte en Brielse Meer aantrekkelijker en herkenbaarder maken voor fietsers en wandelaars
- Versterken verbinding met Brielse Meer, bijvoorbeeld door mountainbikeroute aan te laten sluiten op een (aan te leggen) route langs het Brielse Meer.

Uitvoeringsprogramma (aanjager)

1. Haalbaarheidsonderzoek Duinviaduct N57
2. Uitkijkpunten
3. Calisthenicspark op het strand
4. Verbeteren entree Noordzeestrand vanaf Quackstrand
5. Informatievoorziening op stranden
6. Verbeteren toegankelijkheid stranden
7. Maatregelen korte termijn traject kust + versterking natuurbeleving.

Brainstorm in relatie tot het toekomstperspectief

1. Wat vindt u prioriteit voor deelgebied Rockanje aan Zee?
2. Wat vindt u prioriteit voor deelgebied Oostvoornse Meer?
3. Wat voor realistische ontwikkelingen ziet u op de korte termijn voor de kust, en voor het achterland?

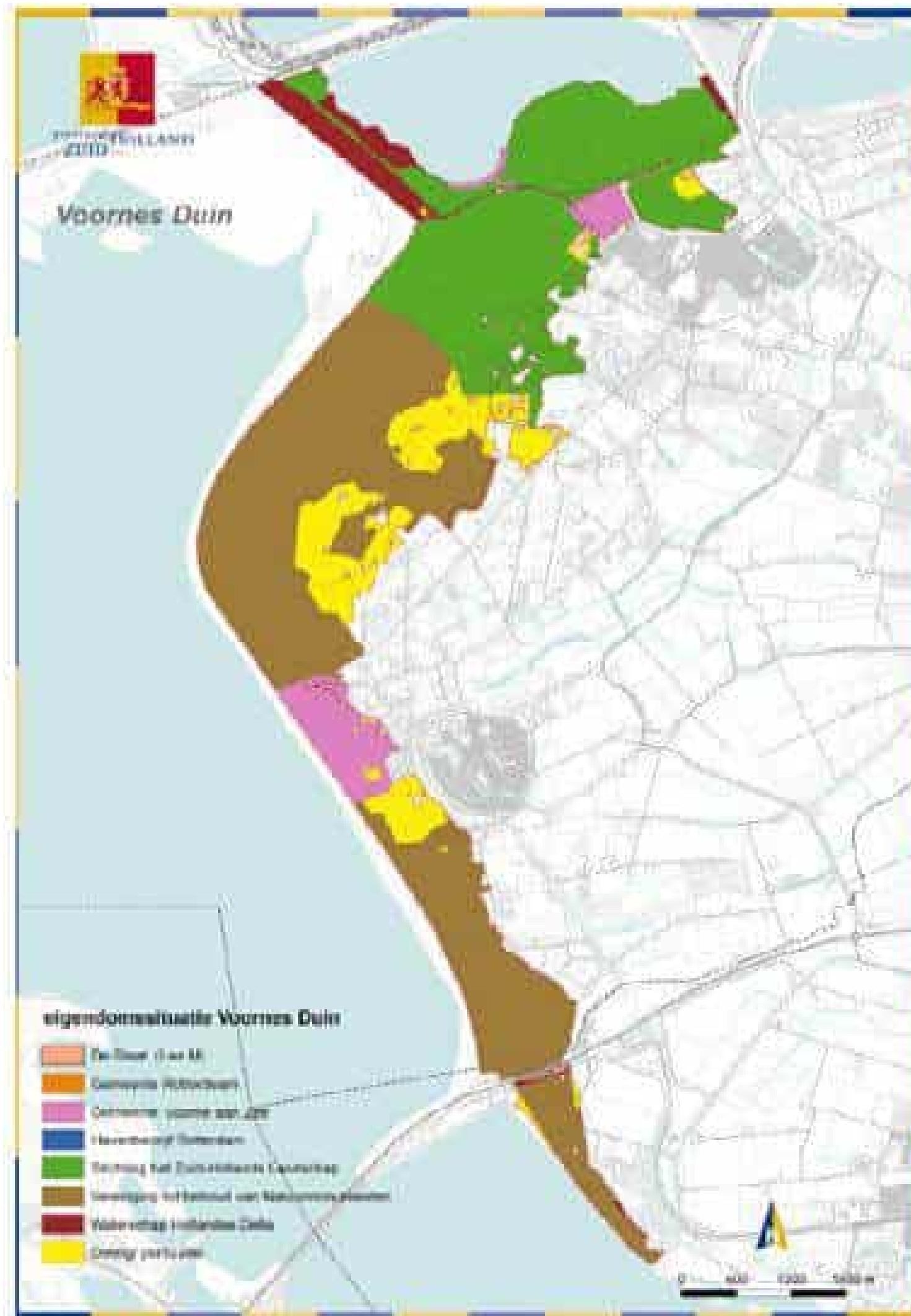

Afsluiting

www.voorneaanzee.nl

Rollen en verantwoordelijkheden

Deelnemers maatschappelijke klankbordgroep

DE NATUUR:

- › Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV afdeling Hollandse Delta)
- › Stichting Duinbehoud
- › Natuur- en Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee (NLGO)
- › Stichting Strand in Zicht, Voorne-Maasvlakte
- › Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland (NMZH)

DE RECREATIESECTOR:

- › Toeristisch Ondernemers Platform (TOP) Voorne-Putten
- › Nederlandse Vereniging voor Handel en Industrie op het gebied van Scheepsbouw en Watersport (HISWA)
- › Vereniging van Eigenaren en Exploitanten van Recreatieondernemingen (VEERO)
- › Watersportverbond
- › Nederlandse Kitesurf Vereniging
- › Vertegenwoordiging namens de strandpaviljoenhouders

HET MARITIEME CLUSTER IN STELLENDAM EN ANDERE ONDERNEMERS:

- › Brielse Belangen Vereniging / BIZ Seggelant Brielle (mede namens Business Club Nieuw Voorne, Hellevoetsluis en ondernemers uit de voormalige gemeenten Westvoorne en Brielle)
- › Federatie Ondernemersverenigingen Goeree-Overflakkee (FOGO)
- › Vissersvereniging Zuidwest
- › United Fish Auctions
- › Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) voor Korteweg en Deltahaven (-Binnen), Stellendam
- › Damen Maaskant Shipyards Stellendam
- › Padmos
- › Reddingsbrigade Rockanje

Belangrijkste effecten van 'verwacht 2060' voor Voorne aan Zee

Met name op **recreatie, toerisme en leefbaarheid**

- Minder ruimte voor strandbeleving op makkelijk bereikbare plaatsen
- Daling van het totaal aantal bezoekers
- Mogelijke risico's voor zwemmers bij de Groene Punt, ondiepe vooroever Voorne en westzijde van de Kwade Hoek
- Mogelijke (snellere) toename algengroei voor kust van Voorne
- + Er ontstaat (meer) ruimte voor natuurbeleving

Overige effecten van 'verwacht 2060'

Natuur: verder groeien van duingebieden en zandplaten waardoor habitattypen ('permanent overstroomd' of 'periodiek overstroomd') kleiner of groter worden en zeehonden/vogels worden mogelijk in rust verstoord.

Maritiem: Slijkgat (vaargeul) op diepte houden wordt duurder en lastiger en daardoor mogelijk veiligheidsrisico's.

Waterveiligheid en kustlijnzorg: in orde voor Voorne aan Zee.

Huidige situatie Haringvlietmonding

Feiten over recreatie & toerisme

- **303.000 unieke bezoekers**, hebben in 2022 een bezoek gebracht aan de duinen en stranden van Voorne wat de status van N2000-gebied heeft; deze bezoekers zijn goed voor **1-1,5 miljoen bezoeken** (bron: bezoekersonderzoek bureau Kantar in opdracht van PZH).
- Ondernomen activiteiten tijdens de bezoeken zijn bijvoorbeeld **wandelen (70%), horeca bezoeken (33%) en zwemmen (3%)** (bron: bezoekersonderzoek bureau Kantar, in opdracht van PZH, 2022).
- Volgens het Arcadisrapport bedroegen de **bestedingen van dagrecreanten en verblijfstoeristen in Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee circa € 400 miljoen per jaar**. De verdeling van deze bestedingen over de belangrijkste bezoekmotieven is: Bad/strand/water: € 260 miljoen (65%), Natuur: € 100 miljoen (25%) en Cultuur (en overig): € 40 miljoen (10%). De kust vormt een belangrijk onderdeel van de aantrekkingskracht van de Zuid-Hollandse eilanden. Er zijn drie dominante motieven om naar de Zuid-Hollandse eilanden te komen, gebaseerd op de aantrekkingskracht van het gebied: **1) strand- en waterbeleving, 2) natuurbeleving en 3) cultuurbeleving**. (bron: hoofdrapport: onderzoek verzanding Haringvlietmonding morfologische ontwikkelingen en effecten, Arcadis 2022).
- De **toeristisch-recreatieve sector** op Voorne-Putten telt **2.890 banen**, op Goeree-Overflakkee is dit aantal **1.580** (2019). (bron: factsheet recreatie en toerisme Voorne-Putten 2021).
- Volgens waarnemingen van Vereniging Natuurmonumenten is de intensiteit van het **recreatief gebruik** van Natura2000-gebied Voornes Duin in de laatste jaren **sterk toegenomen**. (bron: Vereniging Natuurmonumenten).

Feiten over natuur

- Aan de zeezijde van de Haringvlietsluizen liggen drie **Natura 2000-gebieden: Voordelta, Voornes Duin en Duinen Goeree & Kwade Hoek**. Deze gebieden zijn onderdeel van een Europees Netwerk van > 27.000 gebieden van grote natuurwaarde.
- Broed- en trekvogels: het aantal **soorten broedvogels is met 135 ook extreem hoog**. Hoger dan op Texel en dat is twintig keer groter in oppervlakte. Ook de aantallen en aantal soorten **trekvogels is met >300 extreem hoog**.
- In de duinen is vooral de flora zeer bijzonder: hier komt **meer dan de helft van alle ruim 1.500 Nederlandse plantensoorten** voor.

Feiten woon- en leefklimaat

- Op Voorne-Putten leven ruim **150.000 mensen**, op Goeree-Overflakkee zijn dit er iets meer dan **50.000**. Het gebied trekt nieuwe inwoners aan.
- Het aantal en aandeel mensen **boven de 65 jaar** is met name aan het groeien. De keerzijde is een krimp in de beroepsbevolking op Voorne-Putten.
- In een recent onderzoek wordt aangegeven dat **meer dan de helft één of vaker dan één keer per week een natuur- of recreatiegebied bezoeken**, waarbij ontspanning van groot belang is. Verder wordt in het onderzoek duidelijk dat inwoners met name behoefte hebben aan **voorzieningen voor rustige natuurbeleving** en in kleine mate voor evenementen. (bron: hoofdrapport: onderzoek verzanding Haringvlietmonding morfologische ontwikkelingen en effecten, Arcadis 2022)

Huidige situatie Haringvlietmonding

Feiten nautisch/maritiem cluster Stellendam

- De vloot in Stellendam bestaat uit **25 kotters**, waarvan **15 pulskor-** en **10 garnalenkotters**, waarbij voornamelijk op tong, schol, griet, kabeljauw, tarbot, wijting, poon, schar, bot, tongschar en garnalen wordt gevestigd. Deze vloot is goed voor **125-150 arbeidsplaatsen** en een toegevoegde waarde van circa **€ 13 miljoen** (United Fish Auctions, 2021).
- Er worden circa **400-500 ton garnalen** verhandeld in Stellendam, met een waarde van circa **€ 3 mln**. Stellendam is een bescheiden speler t.o.v. andere visafslagen (circa 5%).
- De afslag van vis in Stellendam is **4000-5000 ton** met een waarde van circa **€ 23 mln**. Hier bevindt Stellendam zich in de middencategorie.
- In Stellendam zijn **twee scheepswerven** actief: Padmos en Maaskant Shipyards Stellendam. Beide werven zijn deels afhankelijk van de toegankelijkheid van de haven van Stellendam. Volgens onderzoek (Ecorys, 2016) bedroeg het aantal arbeidsplaatsen van beide werven samen circa 165 fte. De werkgelegenheid bedraagt momenteel ongeveer **200 fte** exclusief toeleveranciers en personeel van uitzendbureaus (informatie Padmos, 2021). Gemiddeld over de jaren 2008 – 2018 hadden de twee werven een jaarlijks omzet van circa € 43 tot 58 miljoen. Vanaf 2019 is de gezamenlijke omzet verder gestegen tot boven de **€ 60 miljoen** (informatie Padmos, 2021). Circa **50-75% van deze omzet is visserij-gerelateerd**. In deze omzet is ten dele ook de omzet verwerkt van een aantal toeleveranciers (zoals Wetec, IJtama, Redert en Coöperatie

Westvoorn) die ook gerelateerd zijn aan de havens van Stellendam. Buiten de leveringen die zij rechtstreeks aan de scheepswerven doen, hebben deze toeleveranciers ook andere omzet waarbij zij afhankelijk zijn van de havens van Stellendam.

- Het **aantal scheepspassages bij de Goereesluis** van 2020, de **maritieme toegangspoort tot de Haringvliet**, geeft een beeld van de intensiteit van scheepvaart en visserij in het gebied. Recreatievaart en met name zeiljachten zijn in aantallen de belangrijkste categorie met **ruim 2200 zeiljachten** in 2020. Dit aantal is bijna 50% van het totaal aantal bewegingen door de sluis.
- Afhankelijk van een **goede doorgang door de vaargeul (Slijkgat)** zijn jachthavens in Stellendam, Hellevoetsluis, Middelharnis en Stad aan het Haringvliet (Atlantica) en verder gelegen plekken langs het Hollands diep. Verhuur van ligplaatsen en aanleg van passanten vormen belangrijke inkomsten voor de havens. Ook voor verder stroomopwaarts gelegen jachthavens is het Slijkgat een belangrijke vaarweg.
- Zowel de **beroepsvaart/visserij** als de **recreatievaart** is **afhankelijk van de toegang naar havens en zee via het Slijkgat**. Het **op diepte houden van de vaargeul** is vooral van belang voor de beroepsvaart die tot 4 meter diep kunnen steken. Voor de recreatievaart is de diepte verhoudingsgewijs doorgaans minder cruciaal, vanwege de beperktere diepgang (tot ca. 2 meter maximaal). De **breedte én een goede markering van de vaargeul** zijn voor alle schepen van belang.

(bron: hoofdrapport: onderzoek verzanding Haringvlietmonding morfologische ontwikkelingen en effecten, Arcadis 2022)